

Teruma 5770

Predikan av Rabbin Michael Schwartz

Min fru Tamar och jag har försökt att läsa så mycket vi kan om Stockholm - om dess skönhet som "Nordens Venedig", de många närliggande naturområdena, om alla fantastiska museer och arkitekturen ...

Jag är säker på att vi alla enkelt kan göra en lista över de tio vackraste platserna i världen vi någonsin varit i eller vill åka till. Varje hörna av jorden, verkar ha något obeskrivligt vackert som fyller oss med vördnad och tjusning.

För många av oss, är känslan av närhet till Gud eller den inspiration som verkar beröra våra själar mest, störst under de ögonblick då vi upplever naturens skönhet, eller kanske genom att vi kommer att förstå en liten del av universums otroliga perfektion och komplexitet och dess fysiska lagar, eller kanske till och med genom att bli berörda av genialiteten i en konstnärs verk ...

Men för att beskriva Skapelsen av hela världen, använder Toran bara omkring 30 verser: sol, måne och stjärnor, hav och landområden, träd och växter, insekter och djur, tidens existens och måttet på dag och natt, skapandet av människan utrustad med en gnista av det gudomliga i sig, även Shabbat, skapelsens krona! Allt detta på bara 30 verser!

Men sen, med början i denna veckas Toraavsnitt, använder Toran 250-300 (en del säger 400!) verser för att beskriva "*mishkan*" i öknen. 30 verser för hela världens skapelse, tio gånger så många för att beskriva den bärbara tillfälliga helgedomen i öknen vars konstruktion sammanlagt endast var två och en halv aln lång och en och en halv aln bred, utan tak, och bara täckt av tygstycken. T o m syftet med "*mishkan*" var ganska enkelt: "*... och dem ska göra åt mig en helgedom, för att jag må bo mitt ibland dem.*" (2 Mos 25:2-8)

Varför kräver uppförandet av Guds boning bland oss mer detaljerad beskrivning än skapandet av hela världen?!

Svaret på denna stora, makrokosmiska fråga finns i en liten, mikrokosmisk iakttagelse: När ett barn hedrar sina föräldrar, när rabbinerna undervisar, noterar Gud det och säger "jag räknar det som om jag levde bland dem, och att de hedrade Mig."

Med andra ord, hur vi betar oss i vår egen lilla värld, i våra relationer till våra föräldrar till exempel, får stora, kosmiska konsekvenser. Effekten av våra handlingar skakar antingen om himmelen och kallar ner Gud från himmelen att bo bland oss, eller så driver vårt beteende bort Gud och distanserar oss från honom.

Skapandet av världen är givet. Det finns ingen anledning för Toran att beskriva skapandet mer i detalj eller för oss att veta så mycket mer om det än vi redan vet: det går utöver vår fattningsförmåga.

Men det krävs många verser för att berätta för oss hur vi skapar en plats i världen, mitt i vårt samhälle, som lämpar sig för Guds närvaro. Uppgiften för oss människor är inte att skapa världen från grunden, men att bevara världen, för att göra den fulländad. Toran

kommer att berätta för oss hur vi ska gå tillväga. Vi har fortfarande mycket att lära om hur vi ska göra vår värld Helig, om hur vi ska hålla livets gåva, som vi har, fått helig.

Att lämna ett "bidrag" (*Teruma*, "bidrag" eller "gåva", är namnet på veckans Torah avsnitt) till Guds boning bland oss kräver, att vi tränar våra sinnen i att villigt tjäna både Gud och de större målen i vårt samhälle. Genom att framhäva betydelsen av uppförandet av Guds boning på jorden mer än själva skapelsen i sig, talar Toran om för oss att den skapade världen endast har betydelse och har ett värde när vi gör vår värld öppen för Guds närvaro. Vi gör det genom att "bidra" med det sätt vi lever våra liv på - våra egna unika förmågor och uppdrag - i Guds tjänst, som Guds partner i färdigställandet av en fulländad värld. Denna veckas Torah avsnitt kallas med rätta *Parashat Teruma*, Tora delen av din *Teruma*, ditt "bidrag", din "gåva".

Vad är ditt bidrag? Vad är din unika gåva?

Min store lärare, Rav Shmuel Avidor HaCohen, lärde: Eftersom hela Israels folk tog med sig sina individuella gåvor av olika material att göra *mishkan av*, "Det fanns de vars bidrag var guld eller ädelstenar och det fanns även de vars bidrag var några trådar av linne eller en handfull gethår. Men allt var en del i en storslagen skapelse. Det blygsamma bidraget får inte ringaktas och det dyra bidraget får inte heller överskattas. Bidragen för *mishkan* är bidrag från hela folket. Det finns inte någon som inte kan lämna sitt bidrag. Möjligheten är öppen för alla människor i Israel att någonting från dem kommer att ingå i *mishkan*."

Och så är det med oss och vår värld i dag. Möjligheten är öppen att bidraget var och en av kan bistå med är precis vad världen behöver... Om inte för att bringa Geula - slutlig befrielse- så åtminstone hålla världen igång ytterligare en dag.

Tänk bara tillbaka på den senaste veckan: Vad var ett stort eller ett litet "teruma" - bidrag – som ni gjorde för att fullända Guds värld, att göra världen passande för den Gudomliges närvaro att bo i?

Har du sagt ett vänligt ord till någon som verkligen behövde det?

Har du agerat med vänlighet mot någon som kanske har uppskattat det så mycket att de sedan i sin tur agerade med vänlighet till någon annan, och de till någon annan? ("Mitzva goreret mitzva": En mitzva leder till en annan.)

Har du behandlat en kollega med respekt? Din hemhjälp, eller taxichauffören?

Har du hjälpt din församling? Givit tzedaka eller givit av din tid och handlingskraft? Deltagit i ett möte eller utgjort den tionde personen för minjan?

Oavsett hur stort eller hur litet, oavsett vad eller när, vare sig i senaste veckan, eller under loppet av hela din livstid, eller kanske senare i dag eller nästa månad eller i ett annat årtionde, sammantaget i omgångar, eller allt på en gång: var och en av oss har vår *teruma* som måste göras och som världen kommer att förbli ofullständig utan, förekomsten av helighet otillräcklig, Skapelsens syfte ouppfyllt.

Må var och en av oss ha styrkan, möjligheten och vara medvetna om vad vi har kapacitet att erbjuda och ge det: målmedvetet, generöst och med glädje.

Shabbat Shalom